

ŘÍJEN

2008/5

Vychází 6x do roka pro členy SAM 95 zdarma

Prezident:	František DVOŘÁK
Pokladník:	Vladimír HORÁK
Sport. referent:	František BROŽ
Redakce IL:	Jiří BALEJ
Člen výboru:	Petr SVOBODA

Osvobození 99, 273 03 Stochov
K Cihelně 432, 273 01 Kamenné Žehrovice
Karlovarská 180, 273 02 Tuchlovice
Libušina 194, 273 09 Kladno Švermov
Nad stadionem 347, 267 01 Králův Dvůr

Úvodem

Skončila soutěžní sezóna, počasí se pomalu horší, takže ještě pár letových odpolední a bude příjemněji ve vytopené dílně, nebo za pákami simulátoru.

Jak je uvedeno v pozvánce chystá výbor klubu již tradiční setkání členů, tentokrát v poněkud pozdějším termínu. Má to ale i výhodu v tom, že máme více času program sněmu připravit.

Jedná se hlavně o volbu nového prezidenta klubu, protože stávající František Dvořák ze zdravotních důvodů z funkce odstoupuje. Pro naprostou tvůrčí vyčerpanost chce s redakcí skončit i redaktor. Budou jistě i návrhy na změnu pravidel, takže otázek k řešení bude dost.

Balej

Sněm SAMu 95

Pravidelné setkání našich členů našich členů, na kterém bychom měli projednat činnost klubu v příštím roce se bude konat na tradičním místě v kladenském Labyrintu **6. prosince od 10.00 hod.**

Zve výbor klubu

Soutěž ARC 7.9.2008 – letiště Kladno

Navzdory předpovědi počasí slibující déšť se podařilo odlétat poslední soutěž větroňů za poměrně slušného počasí. Jen ten vítězný historikům nesvěděl.

Za nemocného ředitele soutěže ing. Vyskočila obětavě zaskočil Vlád'a Kostečka. Za svoji obětavost byl ve 4. startu „odměněn“ destrukcí křídla při vleku jeho pěkně postavených Žehrovic I. Předcházející 3 starty mu však stačily na celkové vítězství.

Celkové výsledky:

1. Kostečka Vladimír	Žehrovice I	919
2. Pergler Vladimír	Archeopterix	905
3. Ing. Stříteský Jan	Kondor	864
4. Svoboda Petr	Helios	853
5. Balej Jiří	Žehrovice II	851
6. Brož František	Sluka	833
7. Andryšek Zdeněk	Kejhák	751
8. Řach Jaroslav	Andromeda	715

9. Hořava Miloslav	Šídlo	642
10. Brož František	Káně	527
11. Hořava Miloslav	Sluka	459
12. Švarc František	Sluka	295

Ze startovní listiny je vidět, že složení startovního pole bylo značně různorodé. Létaly velké modely s A dvojkami a Slukami vše na 150 metrové šňůře. Bude asi nutné pro příští sezonu tento stav řešit. Buď jej ponechat s tím, že se pravděpodobně přestanou stavět velké modely, nebo se vrátí k samostatné kategorii A dvojek a Sluk se 100 metrovou šňůrou. Domluvíme to na sněmu.

Soutěž CRC na modelářském letišti Lány

V sobotu 13.9.08 jsme se šli na soutěži, ale počasí nám vzhledem k silnému větru nedovolilo s modely vzlétnout. Tím byla soutěž zrušena.

Dohodli jsme se, že uspořádáme soutěž v sobotu 4.10.08 na letišti kladenského RC klubu v kategoriích TEXACO, CRC-EHS.

Nedělní ráno 14.9.08 slibovalo lepší počasí, tak byla soutěž s modely poháněnými elektromotory uspořádána. Během dne sice vítr zesílil, ale soutěž se odlétala. Mnozí měli problém přistát na ploše letiště a tím se připravili o dobrý výsledek.

Je škoda, že se na soutěžích objevují stále stejní soutěžící.

Ohledně pravidel dle kterých jsme v letošním roce létali, došli jsme k názoru, že některá pravidla je potřeba upravit. Ve zkušební kategorii BRC-EW (modely na gumový pohon, nyní poháněné motorem Speed 300 s převodovkou), snížit maximum a raději přidat počet startů a tím eliminovat rozdílnost v nalétaných časech. Průměr letů je většinou kolem dvou minut, ale dosáhne-li někdo výjimečně maxima sedmi minut, nemají ostatní šanci na dobrý výsledek. Připomínám, že příští rok v kategorii CRC-EHS (hromadný start) se bude létat pouze s motory třídy 600 a motorovými modely. Do soutěže nebudou mít přístup motorizované větroně.

Celkové výsledky:

Kategorie:

CRC-EHS

1. Vitner Karel	31b
2. Hořava Miloslav	28b
3. Kostečka Vladimír	13b
4. Brož František	13b
5. Andryšek Zdeněk	12b
6. Svoboda Petr	6b
7. Roubal Antonín	2b

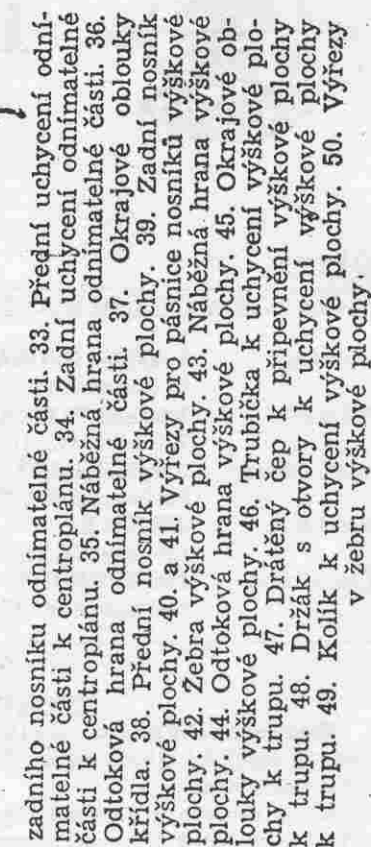
CRC – E 400

1. Joska	1260
2. Hořava Miloslav	1260
3. Kostečka Vladimír	1241
4. Roubal Antonín	1240
5. Svoboda Petr	1228
6. Andryšek Zdeněk	826

CRC – E Open

1. Kostečka Vladimír	1260 + 500
2. Hořava Miloslav	1260 + 300

Pokračování na str .3.

Obr. 80. Rekordní model větroně J. Sokolova. 1. Podélníky. 2. Přepážky. 4. Nosníky centroplánu. 7. Flavice. 8. Dutina v hlavici. 9. Borová zátka k zakrytí otvorů v hlavici. 11. Háčky k vypouštění větroně na šňůře. 14. Borové lišty nosníku centroplánu. 16. Skříň k uchycení odnímatelné části k centroplánu. 17. Čelná žebra centroplánu. 18. Výřezy v čelných žebrech centroplánu pro části 33 a 34. 19. Střední žebro centroplánu. 20. Uhelníček k připevnění části 19. 21. Nábožná hrana centroplánu. 22. Odtoková hrana centroplánu. 23. Přední nosník křídla. 24. Zadní nosník křídla. 25. Žebra křídla. 26. Pomocná žebra křídla. 27. Čelná žebra centroplánu. 28. Konstrukce středního žebra odnímatelné části. 31. Sloupky

Větroň Jurie Sokolova

V záplavě plánek západní provenience se chci tímto modelem podívat i na východ, představením větroně J. Sokolova. Model byl tímto moskevským modelářem postaven pro účast na mezinárodní soutěži konané od 5. do 18. září 1949 v Maďarsku. Tento, tvarově elegantní model, byl postaven pouze z tuzemského materiálu.

Trup - se skládal z překližkových přepážek a osmi podélníků 3x4. Stejný průřez měly i diagonální výztuhy. Hlavice byla z lipového hranolu. Součástí trupu byl i centroplán, na který se napojovaly poloviny křídla. Krajní žebra centroplánu byla vyřezána z lipových prkének o síle 4 až 5 mm.

Křídlo - s profilem NACA 6412 mělo vylehčená žebra z překližky 1 mm. Hlavní nosník měl pásnice z lišt 3x4, pomocný z 3x3. Hlavní nosník byl příhradové konstrukce s diagonálami 3x4. Náběžná lišta měla průřez 4x4 a odtoková 4x8. Koncové oblouky byly sklíženy v šabloně z borových lišt síly 1 mm. Spojky křídla tvořily borové lišty síly 3 mm vlepené mezi pásnice nosníků. Spojky se zasouvaly do překližkových pouzder centroplánu a dávaly vzepětí 10 stupňů.

Ocasní plochy - se souměrným profilem o tloušťce 5 % měly vylehčená žebra z překližky 1 mm. Vodorovná ocasní plocha byla dělená, spojená duralovou trubkou o průměru 5 mm. Svislá byla pevně spojená s trupem. Obě ocasní plochy měly pásnice nosníků o průřezu 3x3 mm. Náběžné i odtokové lišty byly sklíženy stejným způsobem jako oblouky křídla.

Potah trupu byl z psacího papíru. Stejným papírem byla potažena náběžná část křídla a ocasních ploch až k prvnímu nosníku. Zbývající plochy byly potaženy hedvábným papírem. Potah byl impregnován nitrolakem. Tento větroň patřil na soutěži v Maďarsku k nejlepším. Po letu dlouhém 29 minut zmizel v mracích.

Technické údaje které nelze vyčíst s plánu: plocha křídla 75 dm², štíhlost křídla 12, hmotnost 1060 g, zatížení křídla 14g/dm². S replikou tohoto modelu létá úspěšně Václav Reichrt z Hradce Králové.

Soutěž CRC pokračování ze str. 1.

BRC – EW

1. Brož František	708
2. Hořava Miloslav	586
3. Metz Richard	548

František Brož

Soutěž CRC létaná 4.10.2008

Byla to soutěž přeložená ze 13.9.08. Létalo se v kategoriích CRC-EHS, Texaco a během soutěže byly odlétány korespondenční soutěže družstev vyhlášenou SAMem 119 ze Slovenska.

Vzhledem k tomu, že se jedná o trochu jiná pravidla než létáme v našem klubu, museli jsme přistoupit k proškolení soutěžících, kontrolnímu proměření a převážení jejich modelů. Některé modely se vzhledem k minimální hmotnosti 454 g museli dovážet.

Sestavili jsme dvě družstva, která se tohoto létání zúčastnila.

Družstvo SAM 95/1 nalétalo celkem 6101 sec takto.

Kostečka Vladimír	1976 sec
Hořava Miloslav	2532
Svoboda Petr	1593

Družstvo SAM 95/2 nalétalo celkem 4189 sec takto.

Herman	1635 sec
Pazurek	1277
Roubal	1277

Kategorie CRC – EHS

V kategorii nastoupilo 7 soutěžících, ale hned v prvním startu se pokousaly dva modely a Andrišův havaroval. Děšť v závěru soutěže nedovolil odlétat poslední start a výsledky jsou pouze z 5. startů.

1. Hořava Miloslav	21b
2. Brož František	21
3. Vitner Karel	18
4. Herman	12
5. Svoboda Petr	6
6. Andrišek Zdeněk	0

Mimo soutěž létal V. Kostečka se střídákem pouze na 30 sec motorového letu, jelikož nový model pro EHS při zalétávání před soutěží rozbil.

Texaco

Ze třech soutěžících odlétali pouze dva, M. Hořava pro nepříznivé počasí již nestartoval.

1. Brož František	1481 sec
2. Andrišek Zdeněk	1467

František Brož

Soutěž volných historiků na letišti Kladno

Soutěž se odlétala 20.9.08 za zataženého a poměrně větrného počasí. Vítr foukal nevhodným směrem na vesnici a byl příčinou úletu Luňáka Ing. Drnce, který jej nenalezl. Nakonec vše skončilo s dobrým koncem. Model nalezl poctivý nálezců a vrátil jej.

Celkové výsledky:

Kategorie AV 1

1. Hořava Miloslav	Flugan	182 sec
2. Dvořák Tomáš	Straka	101
3. Klofát Josef	Ikar	83
4. Holzl Pavel	Ikar	3

AV 2

1. Cívín Václav	Super Neptun	120
-----------------	--------------	-----

AV 3

1. Ing. Drnec Jaroslav	Luňák	150
------------------------	-------	-----

BV1a

1. Švarc František	F-54	45
2. Švarc František	Letná	20

BV2b

1. Tichý František	Moberg	212
2. Bělohávek Jiří	VJ-6	165

Nepříznivé počasí bylo pravděpodobnou příčinou poměrně nízké účasti soutěžících. Přesto je nutné poděkovat LMK Kladno za obětavé uspořádání této soutěže.

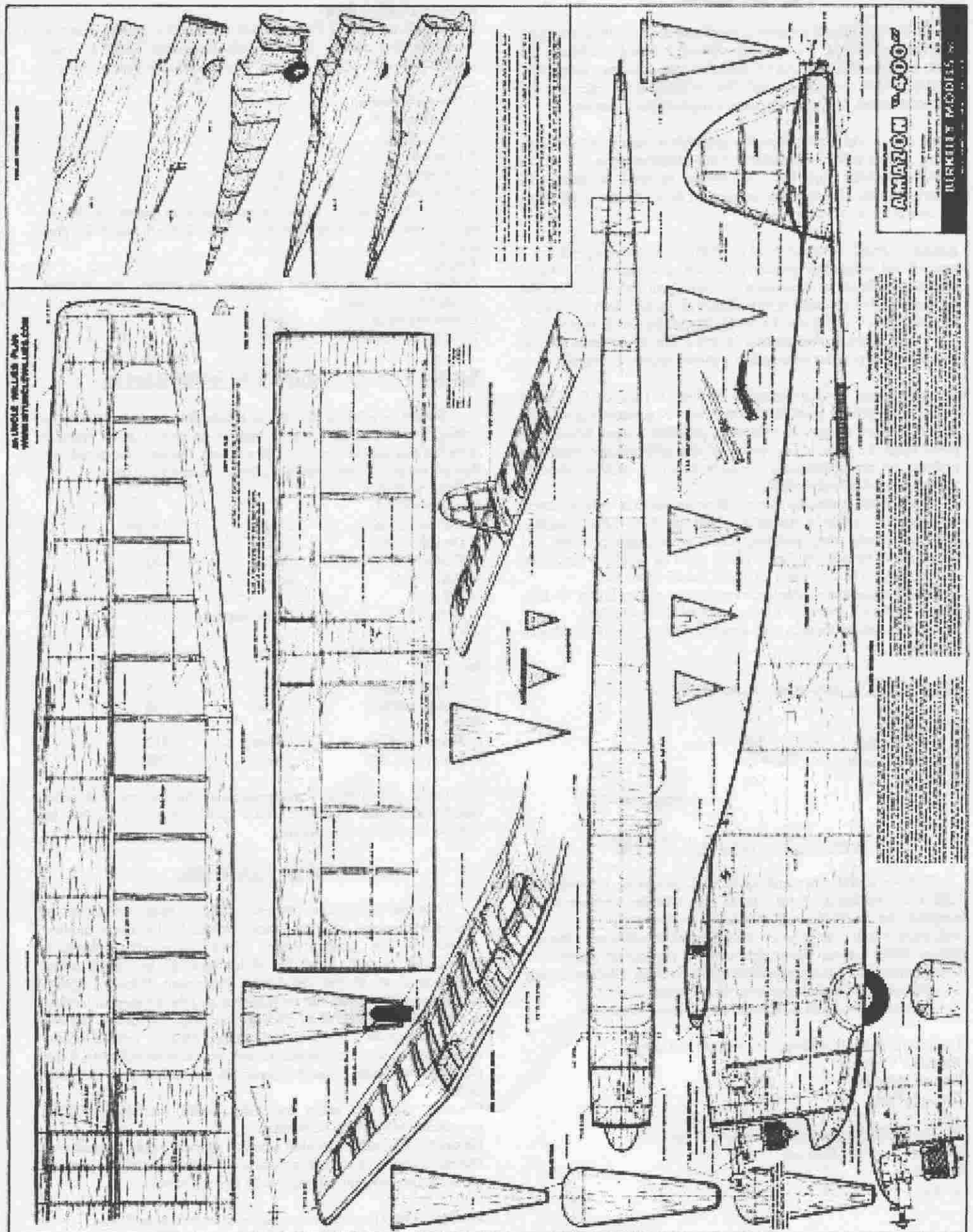
Můj strýček Willie

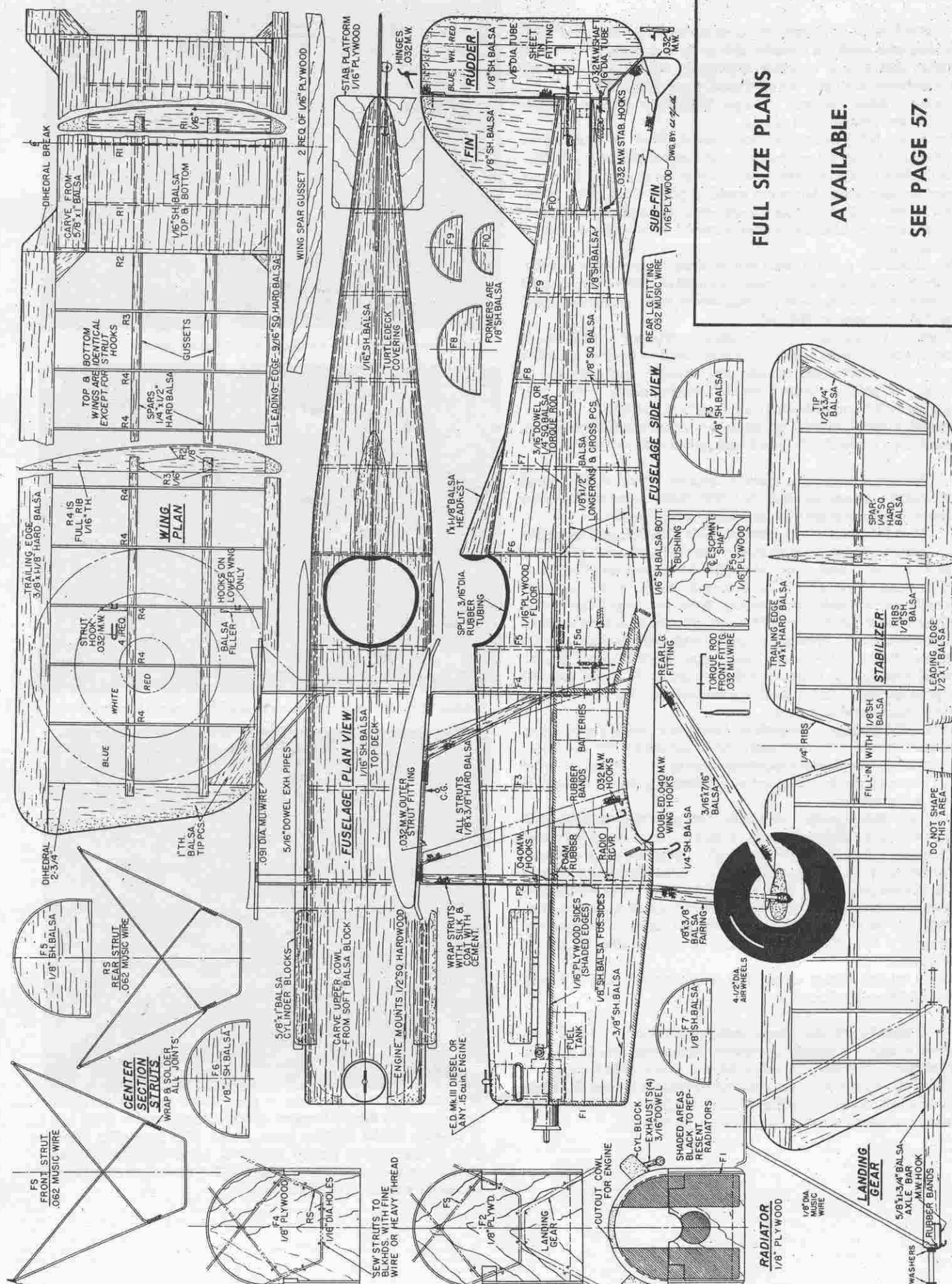
Tímto nemodelářským titulkem bych chtěl upozornit na pěknou internetovou adresu, na které působí strýček Willie. Pokud stránku otevřete, je zde seznam velmi pěkně nakreslených plánek i historických modelů, které W. Miller upravuje ze starých plánů uveřejněných ve starých amerických časopisech. Pokud si nějaký plánek vyberete a oznámíte to Williemu na jeho e-mailovou adresu a zaplatíte cenu PayPal, obdržíte na svoji e-mailovou adresu datový soubor ze kterého si buď na své tiskárně, nebo v nějaké rozmnožovací firmě vytisknete plánek ve skutečné velikosti. Cena plánu je ve většině případů přijatelných 5 dolarů. Pouze větší jsou za 10.

Uvedený postup je zatím teoretický, zatím jsem jej prakticky nevyzkoušel, ale již brzo bude jasno.

Na ukázkou jeho plánek uvádím náhodně vybraný model AMAZON. Plánek je stažen ze stránek strýčka a je trochu neostrý, ale jinak se mi to s mými schopnostmi nepovedlo lépe vytisknout.

Uvedené adresy jsou: www.myunclewillies.com/about2/html nebo www.myunclewilliestoo.com

FULL SIZE PLANS

AVAILABLE.

SEE PAGE 57.

Přelet kanálu La Manche

Příští rok 22. září uplyne 55 let od prvního dálkového přeletu RC modelu přes kanál La Manche. Zdá se že pod dojmen nedávného přeletu Atlantiku je to výkon nicotný, je ale nutné si uvědomit technické možnosti jaké tito průkopníci v roce 1954 měli.

Úspěšný pokus provedl George Redlich s pomocí dalšího „radiového“ modeláře Sid Allena.

Pro přelet byl vybrán osvědčený model, který se prodával ve stavebnici. Model byl celobalzávový, měl rozpětí 180 cm a při startu vážil téměř 3,5 kg. Byl opatřen detonačním motorem E.D 3,5 cm s rotačním šoupátkem. Motor pro model připravil Basil Miles. Motor měl zvláštní výfukovou rouru, která odváděla nespálený olej mimo model, aby případné zaolejšování kormidel neovlivnilo nepříznivě řízení modelu.

Model nesl 680 g paliva, které bylo ve dvou celuloidových nádržích v křídle. Odtud teklo palivo spádem do malé plovákové komory před karburátorem. Křídlo bylo pro bezpečnost vedle gumových pásků přivázáno nylonovými šňůrami.

Přijímač v modelu byl tříkanálový, ovládaný vysílačem s modulovanou nosnou vlnou. Dva kanály ovládaly směrové kormidlo a třetí měl ovládat plošku na směrovém kormidle, která měla vyvážit model proti snášení větrem. Toho však nebylo použito, protože bylo zjištěno, že k řízení zcela stačí hlavní směrové kormidlo.

Vysílač k řízení modelu byl umístěn v doprovodném sportovním letadle typu Auster P.O.9 v němž vedle pilota seděl G. Redlich.

Pro start v Anglii byla vybrána louka asi 200 m od pobřeží pod historickým svahem, na němž 25.7.1909 přistál jeden z průkopníků letectví Bleriot po svém tehdy senzačním přeletu kanálu.

Model startoval z ruky pomocník Sida Allena Roger Clark a Sid jej z počátku řídil svým vysílačem. Model byl však velmi přetížen a tak tři pokusy o start z ruky skončily vždy nouzovým přistáním v trávě. Když bylo zřejmé, že pomocník, který model vypouštěl nemůže již ve vysoké trávě rychleji běžet, byl model odnesen na silnici a odtud konečně ve 13.45 hod po výměně poškozeného křídla šťastně odstartoval. Přetížený model jen o vlas minul úskalí když byl snášen větrem. Sid Allen jej však velmi dobře pilotoval a když model vystoupal do bezpečné výšky, vypnul svůj vysílač a model převzal na svůj vysílač G. Redlich v doprovodném letadle a zamířil s ním k francouzskému pobřeží.

Model klidně stoupal s kroužícím Austerem v patách a za 15 minut po startu dosáhl výšky 180 metrů, ve 23 minutě již 300 metrů a po 44 minutách letu přeletěl francouzský břeh ve výšce 950 metrů právě nad přístavem Calais. Odtud byl model řízen k letišti Calais, které je asi 2 km od přístavu.

Tady začaly potíže s přistáním. Nad pobřežím vál totiž velmi silný vítr. G. Redlich vedl model ve spirále k zemi. Když byl model již jen asi 150 m nad letištem, rozhodl se pilot Austeru k rychlému přistání na letišti. Auster přistál, ale G. Redlich ztratil svůj model z očí, ačkoliv jeho motor bylo stále dobře slyšet. Odstartovali tedy znovu a doprovodným letadlem, aby model našli a vrátili zpět na letiště. To se ale nepodařilo. V tu dobu byl již model 80 minut ve vzduchu a bylo jisté, že již musel přistát nejméně 30 km ve vnitrozemí.

Model byl pak nalezen až za 6 dnů celkem nepoškozený v řepném poli asi 8 km od letiště.

Z hlediska pokroku letecké techniky je zajímavé srovnat tento přelet modelu s historickým přeletem skutečného letadla řízeného Blériotem v roce 1909. Model potřeboval v roce 1954 k přeletu 40 minut, což je jen o 4 minuty více, než potřeboval Blériot. Pro přelet modelu byla sice volena snadnější cesta od západu na východ, avšak model zase ztratil mnoho času při startu a při kroužení.

Sid Allen připravuje model za dohledu celníka k přeletu.

George Redlich v kebině Austeru ze které řídil model během přeletu.

Se jménem Chet Lanzo jsou v předválečné modelářské historii spojeny modely Rekord Breaker, Airborn, Lanzo Bomber či RC 1. V časopise Model Airplane News z roku 1955 jsem našel pláněk který ukazuje že se později nevěnoval pouze soutěžnímu létání. Představuje svoji polomaketu stíhačky SE 5 řízené jednonábovou soupravou s motorem ED 2,46 cm.